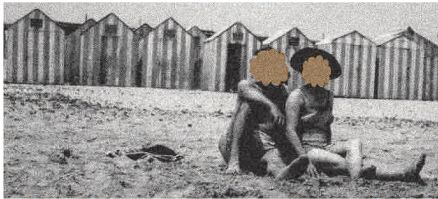

Gizartea berriz pentsatuz, familia berriz hausnartuz.

Izaskun Arregui

Egun bizi dugun trantsizio-egoera, esparru mundiala zein pertsonala eraldatzen duen globalizazio-prozesu baten ondorioa da. Prozesu horren eragin eta aldakortasunak influentzien nahaste eta eredu-aniztasunek eragindako bat-bateko ordena anarkiko bat sortzen du. Finko errotutako instituzioak aldatu egiten dira, tradizioak eta ohiturak ezarritakoa —“naturala”— disolbatzen hasten da, bizimodu-ereduak aldatu eta berraldatu egiten dira. Transmutazio horrek existentziaren sail guztiak transformatu ditu, familiaren arloa barne hartuz.

Antzina, familia-eredu tradizionala unitate ekonomiko baten adierazlea zen, jarraitutasunaren beharra bermatzeko bidea: ugalketa. Ondorioz, hark arautzen zuen sexualitatea. Azken hamarkadetan Mendebaldeko bizitza sexualaren oinarriko elementuak goitik behera aldatu dira. Sexualitatearen eta ugalketaren arteko bereizketa erabatekoa da eta hala ezkontzatik zein heterosexualitateetik askatzen da hura. Egun, ezkontzak ez du bikotea zehazteko balio, haren lekuaz maitasuna edota erakarpen sexuala jabetu direlarik. Umeenganako joera ere aldatu da: umeak izateko grina bestelakoa da. Erabaki ekonomiko bat izatek behar psikologiko zein emozionalek bultzatutako erabaki zehatza izatera iritsi baita.

Familia tradizionala deritzon ereduaren arabera bizi direnak bakar batzuk dira, dibortzio-tasa esponentzialki hazten ari da eta hiritarren zati esanguratsu batek seme-alabarik ez duela izan nahi baieztatzen du. Horri, azken urteotan sortu diren elkarbizitza motak gehitzen baldin badizkiogu (beren kabuz bizitzea edota bestelako elkarbizitza-eredua aukeratzen dutenen proportzioa izugarri handitu da eta handitzen doa), urteak atzera genuen egoeraz oso bestelakoa den beste egoera bat aurkitzen dugu. Aldaketa horien baturak bidea emango die berezkoak eta neurrirra eginda dauden familien biografia-eredu berriei.

Familia instituzio tradizionala dugu, denboran zehar garatu eta eraldatu egin dena, berrasmatu. Panorama aldakor honetan, norbanakoek aurrekari gisa erreakzionatzen dute, etorkizun ezberdinei aurre eginez eta aukeran dagoen aniztasunari ikuspegi ireki bat eskainiz. Hala ere, aldaketa hau ez da norbanakoaren erabaki soilak; instituzio familiarra erregulatzen duten botereak ere aldaketa-joko honetan barneratu beharko lirakeke. Familia-ereduak eta haien inguruan eratzen dena hausnartzea beharrezkoa da, hortik errotzen diren gainontzeko kasuekin batera (aldizkari honetan jorratzen den etxebizitza soziala kasu), perfil askotariko eta aldakor hauei lotzen zaien tresneria egoki baten aplikazioa lortzeko.

Irudia: Mainer Uriarte

